

22140089

HEBREW A: LITERATURE – HIGHER LEVEL – PAPER 1
HÉBREU A : LITTÉRATURE – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
HEBREO A: LITERATURA – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning)

Vendredi 9 mai 2014 (matin)

Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

נתחו ניתוח סיפורתי אחד מן הטקסטים הבאים :

1.

הינה את באה, קרבה והולכת, שערך הארוך, הבהיר, שעה של נעה, מתבדר ברוח הנושבת בגבך וקווצות-קווצות יוצאות סביבך במחול, נכרכות סביב צווארך הדק, מצליפות בפנייך, נתפסות בשפתייך, מגוננות עלייך מפני המבטים שנשלחים לעברך בחשאי או בגלוי בשעה שאת הולכת, קרבה ובאה, בעל כורחך אך בקומה זקופה, מתקדמת צעד ועוד צעד לקראת מה שאמור להיות הרגע הרע, הנורא, של חייך. 5

מהילוכך ניכר שאת נעה כמי שאין לה ברירה אלא לנוע, פוסעת בתוך ערפל, לא בדיוק ערפל אלא אובך סמיך ואטום שיש לחתור כנגדו, לצלוח אותו לקראת הבלתי נמנע, להתקרב, לצמצם את המרחק, לנהוג כמי שמפעמת בליבה תקווה קלושה שמעבר לאפלה יש מקום שבו מבליח אור. חושייך, כמו מקלט רדיו לא מכוון, משובשים. רגע את שומעת, וכעבור רגע משתרר שקט מצמית. רגע את רואה, והשביל שב ונעלם. פסיעותייך איטיות ומהוססות. נדמה לך שהאדמה זעה ונעה תחת רגלייך, ואת משפילה אליהן מבט - ארוכות, נעלות במגפי גומי שחורים שמתחככים בברכיים חשופות וגרומות, וכעבור רגע הכל שב ומיטשטש ואת מודעת רק לסוליות המגפיים השטוחות המבוססות ברפש, מותרות אחריהן עקבות של בוץ בתוך בוץ. 10

כולם מסתכלים עלייך כשאת בוהה בברכיך, ליתר דיוק בתנועה הממוכנת של המפרק, משתאה כיצד נושאות אותך רגלייך בלי שתצווי עליהן לעשות זאת. בפניה מכווצת ודחוקה שבמוחך, זו שעדיין מסוגלת לתפקד, את אומרת לעצמך שהאירוע הזה נשלף מתוך הסיוטים שבהם כולם צרים עלייך, נועצים בך עיניים, מחפשים עדות למה שמתחולל בתוכך. האם את אבלה מספיק בשבילם? האם את משביעה את רצונם? 15

העיניים של כל השכנים שלכם, אלה שגרו מלפנייך, מאחוריך, מכל צדדיך. אלה של אמנון החנווני, של שארית הפליטה מסגל מורות בית-הספר האזורי שיצאו מזמן לפנסיה, של מוטקה, מאמן קבוצת הנוער בכדורסל - ישיש שלפי החישובים שלך אמור להיות בן שמונים ועדיין מתעקש להתרוצץ במכנסיים הקצרים - של צמח הירקן ואשתו רינה הספרנית, של מיקי, ליאת ונוקי, שלוש המעריצות של יוסף שהתגודדו סביבו בעיניים פעורות, צמות ארוכות וביקני משולשים. יפה, את מציינת לעצמך, שהן עדיין מתעקשות לצבוע לבלונד גולש כחלק מהסדר הקבע שכרתו עם החלום הבורגני של מקפיא מפוצץ בארוחות מופשרות ברגע, אדניות של תבלינים ועשבי תה, ושלושה ילדים שמשאירים למטפלת על-מנת שאפשר יהיה לפנות את הזמן לטיפוח אישי. 20 25

לרגע את בוהה בטמבל ההוא, נבצר ממך כרגע להיזכר בשמו, שנכנס עם יוסף לשותפות בקיוסק ועד היום משלם את החובות. הם ודומיהם וחבריהם ונשותיהם ובעליהן מרשטים אותך במבטיהם, עוקבים ומגששים אחר כל ניד וניע בפנייך הקפואות, בשפתייך הקפוצות, החיוורות, בלסתות שאת מהדקת עד ששינייך חורקות, לשמור שלא יברח ממך אפילו הגה. 30

ואת הולכת. בהיסח דעת נודד מבטך אל התהלכה המזדחלת ואת קולטת בזווית העין את קומץ החברים מההר. מירי וזאביק, תמי ושלמה ואפילו דויד שם. מה הוא עושה פה, את תוהה ומרגישה איך צל מכסה את ליבך ובאינסטינקט את נמנעת מקשר עין איתם, למרות שהם בטוח לטובתך.

העיניים מושפלות מטה אל השביל המתפתל אל בית-הקברות, מחפשות משהו להתמקד בו, שתוכלי להסיח את דעתך, נוהרת לא למעוד על אחת האבנים שמזדקרות מתוך האדמה הרכה, המהמורות והתלוליות המאיימות להכשילך, וליבך מתמלא צער לא סביר על העשבים השוטים, הסרפדים והיבליות שמשובצים בהם הבזקי צבע - סגול-כחול של עין התכלת, ארגמן של פרג, צהוב של חרדל - שלבלבו בשלווה ובנחת עד שנמחצו בן רגע בשולי השביל, נרמסו בדמי ימיהם תחת גלגלי הטנדר המוביל את הגופה.

40 הגופה של יוסף.

נילי לנדסמן, בטוב וברע (2010)

מְטַפֹּרִית, כְּמוֹבֵן

כְּשִׁמְתָה אִמִּי הֵצַד שְׁלָה קִבְר גַּם אֶת אָבִי
 וּבְמוֹת אָבִי הֵצַד שְׁלוֹ קִבְר אוֹתִי וְאֶת אַחוֹתִי
 מְטַפֹּרִית, כְּמוֹבֵן.
 זֶה הָיָה טְהוֹר אֶתְנִי קֶטָן
 5 נִמְאַס לָהֶם
 יוֹתֵר מְדֵי סֶרְטֹן
 וּכְשֵׁאִין לָאֵן לְבָרַח
 מְגֵרָשִׁים אֶת הָאֲחֵרִים
 וּכְמוֹ בְּרַעֲיֵדֵת אֲדָמָה
 10 רַעֲיֵדוֹת הַמְשֻׁנָּה יִרְסְקוּ אוֹתָנוּ
 לְאֶרֶץ שָׁנִים
 אַחַר כֵּךְ תָּמוּת אַחוֹתִי הַטּוֹבָה
 וְתָמוּת אַחוֹתִי הַרְעָה
 שְׁתִּיחֶן תַּעֲזֹבֵנָה אוֹתִי בְּמוֹתָהּ
 15 וְהֵם יִתְקַעוּ אֹתִי
 אֵיזָה פֶחַד
 לְבַד עִם זֹאת שְׁכוֹתְבֵת שִׁירִים

שולמית אפפל, פחות מאמת אין טעם לכתוב (2012)